

REDACTIA

Str. Aulich (Adam)

ABONAMENTUL

Patria Austro-Ungaria:

1 an fl. 10; pe 1/2

an fl. 5; pe 1/4 de an

fl. 250; pe 1 lună fl. 1.

Patria de Duminecă pe

an fl. 2.—

Patria România și străinătate:

pe an 40 franci.

Inscrispțiile nu se înnoiesc.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERTIUNILE:

de 1 str. garmond: prima-dată

7 cr.; a doua oară 6 cr.;

a treia oară 4 cr. și timbru

de 30 cr. de fiecare publi-

cațiune.

Atât abonamentele cât și

inserțiunile sunt a se plăti

înainte.

Scrisori nefrancate nu se

primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Anul II.

Număr de Duminecă

Nr. 46.

LUPȚA NOASTRĂ.

In luptele politice învingerile nu totdeauna sunt pe partea celor cari au lașitate suliteze gendarmilor, pe fibră, și săbiile plâșilor. Ci învingerea e acolo unde sălășluște adererul și drep-

O dovadă despre aceasta ni-au dat chiar ședințele de Luni și Marți, ale Dietei. Ocarise baronul Fejervary pe patrieții stăpânirii cu cele mai aspre cuvinte și falnic își bătea peptul că nu va ca supune nici va cere ertare pușilor săi vrășmași. Ear' afară din Dieta, oamenii stăpânirii snopeau în bătaie pe toți căror baronul Bánffy și Fejervary le sunt urgisii.

Venit-a cu toate acestea a doua zi ședința generală Fejervary și cerutu-și'a frumos ertare, că în clipe nesocotite a răncase vorbe grde.

Dacă nu adăcerul și dreptatea sunt cele ce trebuie să învingă, de unde am și noi Români credința să luptăm cu alăta țarie împotriva stăpânirii?! Pentru-că într'adever, numai credința strădănitată în adevărul și dreptatea cauzei ne face să înfruntăm furtunile mari ce se descarcă asupra noastră.

Strălucit am dovedit dreptatea cauzei noastre în adunarea de ieri a Congregațiunii comitatului Arad. Mulți erau oamenii stăpânirii, căci adusu-și'a șispanul cu aspră poruncă pe toți, începând cu nenorocii notari cari tremură pentru copilașii lor d'acasă, și sfârșind cu șibraele și solgăbiraele, cari știu una și bună: să-și încovoie spinarea.

Nu s'a găsit însă un singur Ungar care să ia cuvântul și cu armele minții să încerce a slăbi zdrobitoarele lovituri ce li-se da din partea Românilor. Așa că întreaga cealță șispanescă semăna a strânsură care n'are cap, ci numai plămâni. Căci atăta știu patrioții: să șbiere. Cuvântul românesc le pătrundea în suflet cășunându-le durerea omului cărui îi bași fier roșu în trup.

Ear' când a venit vorba la votare, căci asta cereau întruna, să scape mai mult de „împlinirea datoriei“, votat-au cu toții „igen“, căci nu unul, ci mulți au fost lovarăși cu Krivány și din sulite de mii furate multe nopți albe își vor fi făcut împreună.

D'asupra celor 211 voturi date spre acoperirea banilor furoși de la orfanii pluti-vor însă întotdeauna cele 83 voturi ale noastre, cari protestat'am cu țarie împotriva nu numai a plătirii șatelor de mii din sudoarea poporului nostru sărăcit d'atâtea dări, ci și împotriva călcării de lege a șispanului, după-cum lua-vom la răspundere și pe ministrul care întinde celor de la comitat mână de ajutor într'a mai stăorce de pe bietul popor până și banii jurași de un blăstemat Krivány.

O mângăere mare avem apoi.

Români s'au purtat de tot bine. Au venit cu toții la vot și nu s'au gă-

sit decât doi păcătoși, cari să voteze cu stăpânirea, două uscături cari de mult s'au rupt de trunchiul națiunii.

A fost ceva înălțător de suflet să vezi pe toți Români strânși uniți în jurul căpeteniilor lor și Ungurii avem nădejde, că nu vor mai tăgădui d'aci încolo că e românesc comitatul Aradului.

Din peatră apă nu putem stăorce însă nici noi ori-câtă putere am ave în brațele noastre și ori-câtă însuflețire în inimă. Neșind noi în congregație decât abea a patra parte, nu puteam să ne gândim să reșim până în capăt împotriva stăpânirii ungurești.

E fapt însă, că ni-ar mai fi trebuit numai 25 voturi să cadă și de astă dată șispanul.

Le avem și pe acestea, căci atăta am câștigat în alegerile din săptămâna trecută. Pe anul viitor vor ave drept la votare și membrii noi. Aprinde-vom atunci reșina și curăți-vom din casa comitatului, casa noastră, pe toți căți calcă legea și asupresc poporul.

IMPOTRIVA IMPERATULUI. O parte dintre Unguri, Kossuthiști, au pus la cale o mare mișcare cu asențiș împotriva Imperatului. Ministrul Wlassics a trimis adecă directorilor de școală poruncă să ducă în ziua de 2 Decembre tinerimea la biserică, la doxologia mare ce se va slugi în toate bisericile. Foile ungurești se ridică însă cu țarie împotriva acestei porunci a ministrului, și nu vor să audă de Imperatul, zicând căci au numai rege, ș'acesta de la 1867. Față de ce a fost înainte, au jale și durere. Celelalte popoare se plâng însă de cele ce sufer de la 1867 încoace și de aceea merge-vor la 2 Decembre toate la biserică pentru a se ruga să mai ajungem vremuri ca înainte de 1867.

Serisoare din Budapesta.

Infrățirea serbă-slovacă-română. Catedra de limbă română. Dă cu Bánffy!

Budapesta, 22/XI 1898.

Pe vremuri bune pentru poporul român, când de fapt eram și noi organisați naționalicește, când putram zice că conducătorii nostri publici corăspundeau pe deplin încrederii ce poporul român a pus în dinșii, când ca mandatarii ai poporului îl apărau înaintea Europei cu armele dreptății, și când uniți luptau cu dorul duos după libertate... în acele timpuri de o adevărată însuflețire națională s'a îndeplinit un fapt de o mare însemnătate politică pentru naționalitățile asuprite din „Ungaria felix“, s'a pus basă solidă solidarității și prefiniei nefățărte a popoarelor Română, Serb, și Slovac, prin marețul congres al naționalităților din 1895 ținut tocmăi în capitala țării. Și de atunci program de luptă comun avem și aceleași scopuri nobile și sfinte urmărese popoarele în-

tinerimea universitară din patrie totdeauna a urmat pe conducătorii demni și totdeauna s'a manifestat pentru un lucru bun și folositor ce ei l'au îndeplinit. Congresul naționalităților e un lucru bun și de mare însemnătate politică pentru popoarele subjugate și de aceea tinerimea popoarelor înfrățite în toți anii a serbat în mod demn aniversarea acestui important act, politic înfrunzându-se la așa numita „seară de înfrățire“.

Ca în trecut așa și acum „Seara de înfrățire“ au serbat-o Universitarii români, serbi și slovaci în 15 i. e. în sala de oglinzi de la hotelul național. uiversitarii români ca inițiatori ai acestui comers s'au achitat în mod demn de sarcina ce au luat-o asupra-și. Au participat peste 100 de universitari români, serbi și slovaci. — A fost o seară care a lăsat suveniri plăcute. Și cum nu? Când tocmăi în centrul șovinismului unguresc, în capitala nefericitei noastre țări tinerimea universitară a naționalităților înfrățite are curagiul să se intrupească la un comers unde să cântă imnurile noastre naționale, unde ne spunem durerile și necasurile ce le suferim din partea stăpânirii hunice, unde reciproc ne promitem că vom lupta pentru recăștigarea drepturilor noastre naționale și cu toată țarie a caracterului nostru național vom apăra popoarele înfrățite să nu cadă jertfa păcatului neciertat... de a se maghiarisa...

Acest comers se va ținea în toți anii până vor exista la Universitatea din Budapesta ascultători români, serbi și slovaci.

Jurnalistica jidano-maghiară ne va timbra din nou de „trădători de patrie“, autoritățile universitare vor porni aceeași goană contra noastră ce anul trecut au pus-o la cale, dar' nu ne pasă, suntem dedați cu toate șicanele și atunci vom spune cu toții ce eu aci ca raportor nu voese a o face...

Încă în vară cetisem, că catedra de limbă română își are profesor și încă pe dl Ioan Ciocan, faimosul director de la gimnasiul grănițere de la Năsăud. E obicin, că fiecare profesor universitar își începe prelegerile anunțate la finea lui Septembrie, dar' noi Români vocea arraoniosă (așa credem că este) a noului profesor Ioan Ciocan nu o am auzit până acum: cu toții ne întrebăm ce poate fi cauza că dl Ciocan nu-și începe prelegerile, care e sistemul de propunere al noului profesor, când ne va esplica materialul anunțat pentru semestrul prim? La aceste întrebări nu putem afla răspuns, căci Ciocan nu se arată pe la universitate, nu ne dă prilegiu de a-i vedea interesanta d-sale persoană.

În zilele acestea o veste surprinzătoare s'a răspândit printre noi, anume că dl Ioan Ciocan totuși e aplicat a-și începe prelegerile sale academice chiar în săptămâna aceasta. — Bine va fi, dar' o temere avem, că „prelegerea de probă“ nu va reuși cum nu a reușit nici a odiosului renegat Alexics. E vorba că mamelucul banffyist să-și

țină prelegerea sa în limba maghiară și atunci tinerimea universitară română atacată în simțământul ei național și în drepturile sale, își va face datorința. Ce va fi vom vedea, dar' până atunci te rugăm cu insistință d-le Ciocan, să te apropii fără șială de palatul Muscolor, să ne abungi nedumerirea și să vii... o vino!

Trăim sub regimul lui Bánffy pașa. Sistemul de terorisare introdus de fostul comite al com. B.-Năsăud, s'a pus în praxă și în capitala țării. Eri (22) s'a adevărit că guvernul țării ungurești numai cu brutalitatea se mai susține. Poliție, gendarmi și ovreii cumpărați cu 3 milioane fl. susțin guvernul. Tot arme necinstite! Eri capitala țării a fost teatrul scandalelor, guvernul și mamelucii săi obiectul „abzug“urilor și al insultelor, ear opoziția obiectul dragostei și al „eljen“-urilor. Universitarii și proletari (frumoasă tovarășie) au demonstrat contra guvernului, ear' guvernul a răspuns cu sabie și bătă, cu temniță și terorisare: — Să ne esplicăm.

În urma purtării nepatriotice — zic Ungurii — a guvernului în chestia monumentului Hentzi, opoziția a provocat mari scandaluri în ședința de Luni a parlamentului, care a ținut până târziu noaptea ear' universitarii și mai patrioții ca bătrânii au făcut eri (22) mari demonstrații contra guvernului. — S'au întâmpat ciocniri grozave între universitari și poliție, multe răniri și peste 240 de dețineri. Bánffy, ca să 'și dovedească și de astădată puterea, a necinstit și călcăt prin șbirii săi chiar și autonomia universității, căci poliția intrând în localurile universități a bătut rău pe ascultătorii refugiați acolo. Nici provocării rectorului și a decanilor poliția nu a părăsit universitatea. Se susține că chiar însuși Wlassics ar fi poruncit aceasta.

Tinerimea universitară rău bătută a hotărât că dacă guvernul nu le va da satisfacție să și-o câștige dinșii pe ori-ce cale. Astăzi (23) s'au continuat demonstrațiunile dar' în măsură mai mică. Din cauza turburării cursurilor de la toate facultățile sunt suspendate prin un ordin al rectorilor. — Iritațiunea între universitari e mare. Se prepară mari demonstrațiuni. Rectori, decani și profesori universitari au hotărât să ceară satisfacție pentru încălcarea drepturilor universități.

Noi, universitarii români, suntem departe de ori-ce mișcare, ridem și ne petrecem pe contul lor, căci e lucru firesc că atunci când dușmanii nostri plâng, noi să ridem.

Foile apărute astăzi toate desaproabă purtarea brutală a poliției, ear' opoziția se prepară de o strașnică campanie contra guvernului. De va cădea sau nu guvernul satrapului Bánffy, pentru noi e tot atât, căci știm că în interesul nostru nici un fel de guvern nu va lucra, ci ne vor asupri și mai tare, cu îndoită răvnă vor lucra în câștigarea mijloacelor imorale de a ne maghiarisa ca așa ei și numai ei să existe în „Hungaria felix“.

Dorel.

DE LA CONGREGAȚIE

Lupta de eri. Vorbitorii români. — Ungurii tari în... plămâni. — Jidovii măntuitori. Votarea.

Ca o singură falangă s'au înfățișat Românii la adunarea congregațională de eri a comitatului Arad. Stăpânirea a dat și ea poruncă aspră, așa că abea dacă au fost 3—4 voturi cari să lipsească. În sală un zădărf și o înghețială că abea te puteai întoarce. Cu înversunare se priveau cele două tabere și Români se frământau deja în vreme ce

Fișpanul Făbiian citește hotărârea ministrului treburilor din faurtru ale țerii, care „desleagă” votul dat în cealaltă ședință a congregației și poruncește comitatului să aducă altul. Cu alte cuvinte: *bani furati de Krivány să-i plătească poporul, car' nu d-nii cari ar fi trebuit să-l controleze pe tovarășul lor cassar.*

„Nu vrem,” „Rușine,” „Plătească Bohuș” răsună puternic în sală și sufletele nu s'au liniștit de cât când se ridică

Dr. St. C. Pop,

care într-o vorbire măieastră, cu o vervă ce-i este însușire aleasă și cu legea în mână arată că e fără lege nu numai ceea ce cere comisia permanentă, ori mai bine fișpanul (ear' ministrul e gata și el să încuviințeze), dar și felul cum dl fișpan vrea să ducă la îndeplinire această despoicare a poporului (Strigăte puternice de: „Așa-i” „Așa-i!” „Plătească domnii cari au bătut cu Krivány” răsună în sală.)

Fișpanul sună furios din clopoțel, doar' doar' va liniști pe Români. Aceștia răspund cu: „Trăiască Pop!” „Jos ceata Kriványilor!” Ungurii vor să ne inec glasul urlând „Ejlen”, ai noștri nu se lasă însă, așa că ai crede că peste o clipă o să năvălească unii asupra altora.

Dr. St. C. Pop urmează: Ce adică? Poporul nostru, și peste tot, comitatele locuite de naționalități, nu au ele alt rost de cât să sufere nelegiuirile domnești și hoțiile cele mai ticăloase? Azi la Arad, mănă la Făgăraș, poimâne nici nu te gândești unde se fură sutele de mii, Kriványii au ajuns ca o lepră.

Altă furtună de aplause. Și înainte pe tonul acesta, dl Pop își freacă, ear' ei tac, căci adevărurile ce li-se aruncă în față sunt atât de zdrobitoare, în cât toată adunătura fișpanească se simte nimicită, rașinată.

Dr. I. Suciu.

Pare că-i și mai aspru. Protestează cu o rădă vigoare împotriva siluirii ce fac atât cei din fruntea comitatului cât și ministrul într-o stare dare. Dacă-i tocmai până p'acolo și banii trebuie plătiți de comitat, deoare-ce slujbașii vinovați n'au avere, ear' orfanii nu pot rămâne de pagubă, apoi să se cheltuiască fondurile, căci sunt atâtea fonduri cari și așa tot numai înspre plăcere și pentru domni se păstrează. Se alătură deci la propunerea amicului său Dr. St. Pop de a se îndruma fișpanul să convoace altă adunare în regulă și după lege, în care apoi tot păstrandu-se legea, să se chibzuiească asupra mijloacelor de a strînge banii hoțului de Krivány.

Protopopul C. Gurban.

Are puțin de adăugat și primește tot ce au propus vorbitorii români. Ține să-și arate numai mirarea, că cei de la comitat, pentru a pune banii la loc, vor să ia din fondul pentru un spital ce este a se clădi la *Buteni*. Bravo părinți ai comitatului: se iai banii mențiți pentru îngrijirea bolnavilor și a nenorociților și să plătești cu ei furaturile domnești. Provoacă o veselie generală, când dând pe ton glumeț, zice: „Apoi dacă e pe furate, atunci hai să furăm toți!” căci asta se pare că e acum la modă în administrația maghiară.

Sgomotul unguresc.

Vreme cât au vorbit Românii, Ungurii au căutat să-i înăbușe nu odată. Strigau cât li lua gura, dar' Românii nu se lasau nici ei, dovedind, că dacă Ungurii sunt tari în plămâni, apoi Românii au și ei glas.

Scandalul a început când Fișpanul Făbian după-ce înghină câte-va cuvinte drept răspuns vorbitorilor români, îndeosebi dlui St. C. Pop, declară desbaterile incheiate.

Românii sar în sus ca lei. „Jos Kriványeștii!” „Să vă auzim glasul!”

„Vă e rușine să și deschideți gura!” „Ce scandal!”

Ungurii răspund cu „Ejlen”, se vede treaba la adresa lui Krivány. Românii drept batjocură strigă și ei: „Ejlen Krivány!” „Bohus fizess”. Se naște un tumult, în cât mai multe minute nu se aude nimic

Dr. St. C. Pop se ridică să replice.

Fișpanul li strigă că n'are drept să mai vorbească. Ungurii urlă. Românii în cor puternic strigă: „S'auzim, s'auzim.”

Dr. St. C. Pop începe a vorbi de vre o seacă ori.

Scandal.

Cât începe însă, Ungurii sbieară: „El ăi, el ăi!” (S'abate) și glasul lui se pierde în vuietul destrăbălat.

Încep apoi Românii să strige: „S'auzim, s'auzim” și așa vre un pătrar de oră nu se mai aude de cât sgomotul a sute de glasuri înversunate. Unii bat cu piciorul și cu palmele și aproape sala întreagă e în picioare. Certuri grozave se nasc între cei din taberele dușmane. Se aud mai ales cuvintele: „Taci jidane, abzug zsidó” Mulți amenință, urlând, pe dr. St. C. Pop, care însă tot nu se așază ci stă curajos în mijlocul nemaipomenitei furtuni.

Fișpanul într-aste trimite pe la ai săi vorbă să se liniștească și în mijlocul glasu-urilor românești dispune

Votarea.

Se strigă numele pe ungurește. Românii protestează să nu li-se poacăse numele. Scriitorășul, un ovreiu, care citește, se face surd și-i dă nainte cu „Janos, Peter, Istvan” și așa mai departe.

Au votat contra propunerii fișpanești d nii: M. Velișiu, Dr. N. Oncu, V. Mangra, Dr. St. C. Pop, C. Gurban, G. Popovici, — Siria, Dr. G. Popovici, Dr. I. Suciu, Aug. Beleş, I. Evușian, Iustin Dască, Ioan Codrean, Gr. Mladin, Silviu Tămășdan, Iuliu Herbai, Sava Raicu, Dr. D. Barbu, Dr. I. Holțaran, Filip Luca, Ioan Morariu, Laureniu Iuga, I. Moldovan, Iacob Musca, George Turic, I. Groza, Sever Bocșan, G. Bughișan, P. Dr. goș, Efreu Igrășu, N. Mara, T. Măgus, Iancu Mura, Em. Puta, C. Popovici (Sântana), St. Russu, I. Roșu, Ioan Tripon, C. Tămășdan, P. Tămășdan, N. Urs, David Urs, Ibie Urs, Iancu Bodrogian, St. Bonca, I. Francu, Titu Gules, Protasie Givulescu, Ion Iercan, C. Lazar, Arsenie Leuca, I. Micioș, D. Muscan, G. Orodan, Oprea Onuf, Teodor Pop, G. Popovici, V. Pantos, Achim Turc, și câțiva Unguri din Pecica (țărani) și Nemți.

D-nii Moise Bocșan și Ioan Beleş au votat cu stăpânirea. Românimea întreagă i-a batjocorit și huiduit.

Stăpânirea a câștigat prin voturile a 8 fibras și alți 26 slujb-și din Arad, în afară de susedenia de notarăși.

Dintre ai noștri au lipsit (s'acum și în rëndul trecut) dnii dr. G. Feier și P. Truța. Jidovii toți au votat cu stăpânirea.

Fie-le aceasta spre învățătura Românilor și să nu le mai dea voturile la alte alegeri.

Adunare de protestare.

Aflăm că în urma călcărilor de lege atât ale fișpanului cât și ale ministrului în afacerea hoțului Krivány, fruntașii români e vorbă să convoace o mare adunare de protestare. Se vor sfătui asupra mijloacelor de apărare în contra silnicțiilor și nedreptăților stăpânirii ungurești.

2 DECEMBRE.

Preanimatorilor protopresbiteri și onorată preoțime din diecesa Aradului.

În 20 Noembrie st. v., 2 Decembrie st. n. a. c. se împlinesc 50 de ani, o jumătate de secol, de când Majestatea Sa Domnitorul nostru Împărat și Rege apostolic Francisc Iosif I, s'a suit pe gloriosul Tron al străbunilor sei.

Un timp acesta destul de lung, pentru o sarcină atât de grea, purtată cu multe și mari griji de zi și noapte, purtată cu toată conștiințiozitatea și cu adâncă înțelepciune spre binele și fericirea tuturor popoarelor, supuse gloriosului său sceptru.

În timpul acesta de mare însemnată în istoria patriei, cuprinde loc însemnat și

istoria bisericii noastre naționale, pentru că în acest restimp și-a câștigat și biserica noastră vechia ei metropolie și autonomie, putând pune în viață instituțiunile canonice, ce-i asigurază înaintarea pe viitor. Toate acestea avem, după Dumnezeu și le mulțumim, la locul prim Majestății Sale cesare și apostolice-regesti.

Nu numai noi, ci și celelalte popoare, toate au de a mulțumi Majestății Sale, multe și nenumerate asemenea mari benefaci

Adânc pătrunse de simțul grațitudinii și al devotamentului omagial, numeroasele popoare ale monarchiei ar fi dorit a serba cu deosebită solemnitate și pietate aceasta zi memorabilă; dar' din cauza dureroasei întâmplări și a doziului general pentru încetarea din viață a fericitei Regine Elisavete, aflând că Majestatea Sa însuși dorește a petrece acea zi mare retras în toată liniștea: urmând și noi exemplul Majestății Sale, vom serba și noi acea zi memorabilă, în toată liniștea, dar' cu toată pietatea înălțând călduroase rugăciuni la ceriu, pentru întărirea Majestății Sale în suportarea atâtor cercări, sarcini și greutăți, și pentru înmulțirea zilelor vieții Sale, întru sănătate și norocire statornică, spre bucuria noastră și a tuturor popoarelor supuse sceptrului Său glories.

Spre scopul acesta dispunem, că încă în Dumineca proximă, preoțimea să șteate poporului, de pe amvon, însemnătatea zilei, loialitatea și eterna recunoștință, cu care suntem către Majestatea Sa și către pr'a înalta casă domnitore; apoi pe 20 Nov. v. 2 Decembrie n., să invite pe tot poporul la sf. biserică; ear' în însași ziua de 20 Nov. v. 2 Dec. nou a. c. în toate bisericile eparchiei să se țină serviciu divin cu doxologia îndatinată la ziua nașterii M. Sale, la care să se invite și autoritățile locale, precum și învățătorii cu elevii de școale, spre a înălța cu toții împreună rugăciuni la Ceriu, pentru lungirea scumpei vieți a Majestății Sale, întru mulți ani fericiei. — Având în acea zi a se sista și prelegerile școlare.

Poftind pe p. t. protopresbiteri a expeda cu toată graba acest cerculariu oficiilor parohiale submanuate, și așteptând ca p. t. preoți să îndeplinească cele dispuse cu toată pietatea, cu încredințarea arhierască am rămas

Arad, S/20 Noembrie 1898.

Al vostru tuturor

de binevoitor:
Ioan Meșianu, m. p.,
Episcopul Aradului.

Diecesa Lugojului. — Circular între întreg Clerul Diecesan.

Iubileul de 50 ani de Domnie a Maj. Sale Imp. și Reg. Ap. FRANCISC IOSIF I 1848--1898.

Cincizeci de ani se împlinesc în ziua de 2 Decembrie 1898, de când Majestatea Sa Preainălțatul nostru Împărat și Rege Apostolic Francisc Iosif I a luat în mâinile sale frânele ocărmuirei popoarelor, menite de Provedința divină a fi conduse de gloriosul Sceptru habsburgic.

Istoria popoarelor rar ne arată cazul în care se condece unui Suveran, supus și el nestatorniciei victiilor omenești, a pute serbători o zi atât de însemnată din domnia sa, și puține sunt și popoarele cari au privilegiul de a-și amesteca sentimentele loialității și bucuriei lor, cu bucuria, cu măr-găierea, cu fericirea Domnitorului lor într'o asemenea serbătoare.

Casul acesta rar și preînsemnat, este cazul de față, în care ziua de 2 Decembrie 1898, într'o sentimente de nespūsă bucurie va vesti mulțimei popoarelor credincioase strălucitei Case de Habsburg serbătorirea Celuia ce tocmai de una jumătate de veac împarte preste dtasele înefacerile unei ocărmuiri înțelepte și glorioase.

Lu aceasta bucurie generală clerul și poporul Diecesei Lugojului cu supunere omagială luăm parte, și cu inimă curată, cu dragoste și cu pietate vom și serbători, nu numai pentru-că de la ai noștri Părinți cu sumpătate am moștenit devotamentul

netêrmurit, statornica fidelitate și adese venerațiune către înaltul Tron, ca nispă virtuți alese și nevestozite, prin care eia atâta strălucire s'au știut caracteriza și-a podobi întotdeauna; ci și pentru-că, într'altare, Lui, Augustului Iubilante, noi li-toriu ceea-ce atât de scump ne este, s'au întemeierea preaiubitei noastre Diecese, prin care nouă și nu puțin măcar s'a revêrsat preste Biserica greco-catolică română.

Și serbătorind, stringe-ne-vom, ear'tși can de la aceeași ai noștri Părinți am învățat, împrejurul altarului Dumnezeuului nostru celui viu, și cerând vom cere de la el, în-păratul veacurilor nemuritor, ca pe Pre-înălțatul și de Christos Iubitorul nostru Împărat și Rege Apostolic Francisc Iosif I să încununeze cu arma adevărului și a bunăvoinței, să umbrească asupra capului și în ziua de luptă, imputerind brațul său în înălțând dreapta sa, să i dăruească aduce și stăătoare pace, să grăiască întru inimă sa cele bune pentru Biserica lui și pentru tot poporul lui, ca viață lină și neturbată să petrecem întru toata bună credință și curăția!

Ear' pentru ca serbătorirea noastră să se întemple într'o formă, prin această dispo-nem următoarele:

1. În ziua de 2 Decembre 1898 n. la toate bisericile noastre parohiale se va sluji cu solemnitate s. Liturghie împreună cu Doxologia cea mare pentru M. S. Împăratul și Regele nostru Apostolic Francisc Iosif.

2. În ziua aceea școalele noastre parochiale vor lua vacanță și elevii sub conducerea învățătorilor vor asista la s. Liturghie.

3. Purtătorii oficiilor parochiale vor da vita la acea festivitate sacră autoritățile civile și militare din loc.

4. Cctire și esplicare se va da acestă cercular poporului adunat la biserică în Dumineca premergătoare zilei Iubileului împă-rătesc, și totodată se va indemna, ca să asiste cu toții la aceeași festivitate.

Nota. S. S. Pontificele Leon XIII, în re-derea Iubilenului M. Sale, s'a îndurat a da deslegare de la post tuturor credincioșilor Bisericii catolice din Monarchie, fără de-sebire de rit, pe întreaga zi de 2 Decembre.

Lugoș, — Ședința consistorială din 21 Noembrie 1898.

Episcop Demetria Raba.

Congresul din Turino.

Primum știrea din Turino, că studenții Români, cari au luat parte la congresul internațional, au fost în tot timpul obiectul celei mai călduroase manifestațiuni de dragoste din partea colegilor lor streini și mai ales a Românilor.

Toți studenții străini, afară de Unguri bine înțeleși, se exprimă în mod foarte favorabil în aceea-ce privește chestiunea națională a Românilor.

În legătură cu aceasta, mai aflăm următoarele:

La acest congres s'a împărțit un manifest, redactat în limba italiană și semnat de studentul G. Iorgala, prin care se combat procedurile întrebunțate de Unguri față de Români și se exprimă speranța că într'un viitor congres internațional studențesc, se vor stigmatiza mai bine asemenea proceduri.

Românii în micile parlamente.

Dacă din parlamentul țerei suntem excluși prin intrigile guvernului, desigur ne stau congregațiunile, unde în adevăr avem teren de a ne afirma. În comitatele locuite de români ni se îmbie prilej de a săvârși lucruri mari, în anul acesta pe lângă toată deranjarea noastră ca partid național în multe locuri fruntașii noștri au dovedit dnlor fi- și vicispani, că stat unitar maghiar nu există deocamdată și că Ungaria e stat poliglot, ba și mai mult, că de votul românilor în congregațiuni trebuie să poarte evidență, deoarece din când în când acela e decizător. — (Kriványi cu cele 315.000 fl. pe cari congregația aradană era să le arunce pe spatelul bietului popor). Sunt însă multe comitate, unde românii nu dau semn de viață (Bihorul e mai aproape) pe acest teren, deși este tot locul avem oameni cari se gîresc de fruntași naționali.

Unde nu s'a făcut nimic, să se facă ceva, și cei porniți la luptă vor lupta mai cu energie în viitor.

În congregațiune ca și la toate corporațiunile, numărul membrilor (voturi) decide, în urmare să străduim să fim reprezentați conform proporțiunii numerice a poporului român, și în multe comitate ni-am asigurat is- Koda.

Mulți sunt cari prin luptă dreaptă vor căde în disgrafia celor mai mari, dar nu trebuie să vindem grația nimenui, și câștigul moral e mai scump și mai prețios decât pierderea ce am îndura o inimă și alții.

Netăgăduit este, că acolo unde ai noștri nu fac nimic — deși și cunosce datoria — au simbră cu stăpânirea, și indolența și nepăsarea față de cauza noastră este o invențiune zărstică, dar adevăratul motiv al nepăsării este cochetarea și preteșugul, cari păcate s'ar curma îndată-ce ai noștri ar încerca să-și elupte drepturile ce li compet.

Cunosc în detalii toate favorurile cari le au căpeteniile noastre în acele locuri unde desinteresul e așa de mare, și ce va fi în viitor, dacă azi ca mai independenți suntem așa de servili și umiliți.

Lasitatea nu e caracteristica românilui, am scăpat țeranul de iobăgie, azi să ajungă cărturarii la ea?

Ni-s'a întins lațul, ca să înhameze la carul statului conducătorii firești ai noștri, și în loc să ne apărăm — precum natural ni-s'ar impune — ne înhamăm o mare parte benevoli, esemplu ne sunt aproape toți funcționarii români de stat, cari se uită la soartea noastră și esclamă: „flere possem sed juvare non“.

N'a zis poetul „frumos e omul Doamne când banul e regină“, ci a zis „când mîntea-i e regină“. Întrebați unul fie-care, voi cari stați în admormire, conștiința voastră, oare de faceți bine, și ea va spune omului frumos după zisa poetului, să urmați pe frații voștri cari vă dau signalul de luptă în comitate.

„so.“

Prigoniri ungurești.

Cercul-Iosășelului, 21 Noemv. 1898.

Domnule redactor!

Precum s'a publicat în „Trib. Pop.“, în cercul nostru domnia au învins mișelește la alegerile comitatense. Rușinați însă de bărbăția cu care a pășit poporul la alegeri, oamenii stăpânirii au pus acum la cale domniile, ca să prigonească și să boğe spaimă în popor. Așa în Honțșor: Seft. János; în Saturu: Ory Ferencz; în Zeldiș: Ajtay Sándor, toți trei domeniali ai societății căilor ferate Arad—Cenădiane; apoi Kulas Antal din Székás domnialistul marelui proprietar H. Munk, precum și Schaar Mor domnialistul proprietarului Deutsch József din Șoimuș—Buceava, cu o barbarie ne mai pomenită au dat afară din slujbi și în lucru pe toți aceia ale căror rudenii au votat cu românii, și îi mâna la lucru la Petra Trața și Traian Magier. pe cari au votat rudenile lor. Va să zică răzbunarea până în al șaptelea neam a reinviat în veacul al 19-lea.

În Buceava li-a detras lemnăritul și pășunea, deși domnia e îndatorată la aceasta prin contractul cu care au lăsat să se tragă linia ferată peste pământurile lor. Tot așa o pătră și Secășenii cu lemnăritul. Pe Sătureni îi zălogește numai că umblă pe un drum comun cu domnia și pe care sătenii au lucrat de l-au tocmit și în acest an.

Învederat este că prin cruzimea și nelegiuirea lor vor să frângă poporul. Aceste cruzimi și fărădelegi vor deschide însă și mai mult ochii poporului, ca să vadă că ce sunt ei când sunt la putere și că aceea e o putere coruptă, pe care numai cu bărbăția o putem frânge. A răbda și a

lucra este virtutea Românilui. Vom răbda dar, însă vom și face lumină la locurile competente, și sigur că conducătorii noștri vor trage la răspundere pe sbirii stăpânirii.

Românul.

Cum s'au petrecut alegerile.

La alegerea din cercul Buteniului au luat parte comunele Buteni, Cuedi, Hodoș. Vașnoaia, Paiușeni și Chișindia. Butincenii s'au purtat foarte bine. Toți au votat cu ședule albe. Laudă conducătorilor lor Suciul, Bodea, Perva și A. Crisnic preot gr. cat., care a mai preferit izbânda românilor decât 500 fl. ce avea din cancelaria notarială și acum i-s'au detras.

Escepțiune au făcut numai „baptiști“, ear' ceilalți toți s'au grupat împrejurul lui Suciul și Bodea, cărora în 3 ani li-a succes a desvolta și în butinceni un simț mai viu față de neam și a-i scoate de sub tutela „ceței israelitene“. Cuiedanii cu drag au primit sfaturile preotului lor T. Miclușia și Inv. C. Borlea, și au votat toți cu ședule albe. A avut însă și satana parte dintre ei pe Trifu Lupșa și Ilie Rad, ajungă-le omenia cât au ținut minte sfaturile preotului lor.

Hodoșenii de când au în frunte pe preotul I. Popovici celor ce le fac bine știu să le răsplătească, ear' companiei „Schwarz (Fekete) et comp“ a le întoarce spatelul.

Vașuomanii până chiar și primarul a votat cu ședulă primită dela protul lor S. Stan.

Nu așa s'a purtat însă comuna Paiușeni, ai cărei locuitori când a fost la aevea s'au lăpădat de păstorul lor și au îmbrățișat pe diavolul. Ai lui să și fie.

Mai interesantă a fost purtarea preoților din Chisindia, Oprea și Brădeanu, cari de dragul lui „Fiscer et comp“ au mai preferit a șede acasă și a-și vedea de ciubuc, ear' turma a o lăsa pe mâna jidanilor. Bine, dlor preoți! dar' câte pause vi-a dat Fiscer? sau ce v'a îndemnat să-l iubiți mai mult pe „el“ de cât pe aceia ce aveți datorința a-i povățui? Sermanii ce Chișindani! măcar unul de ar fi bun dintre doi.

Ionel.

Neru, 3/15 Noemvrie 1898.

Mercuri în 9 l. c. a fost alegerea de reprezentanți comunali în comuna noastră Ne-

râu, care deși a decurs bine și frumos, totuși au fost la mijloc unele escese din partea a lor noștri, pe cari conștiința nu mă lasă a nu le da publicității, deoparte spre a-și vedea cei rătăciți faptele lor urite, de alta parte însă spre a'i cunoaște și lumea ce fel de caractere slabe sunt acei nevređnici desertori.

În presara alegerii părintele Silviu Bichicean a convocat pe toți românii alegători la o conferință. În cuvinte frumoase a arătat agendele reprezentanței comunale și necesitatea imperativă a noastră a Românilor de a ne manifesta și reprezenta cât mai frumos în comună. A pus apoi la inima celor prezenți a lăpăda ori-ce ură personală și înecând toată vrajba dintre noi să fim solidari și să lucrăm mână în mână spre a ne ajunge scopul.

Cei prezenți însuflețiți au și compus o listă cu care să voteze, și au și rămas, spre cinstea și fala lor, constanți în cele hotărîte. Durere însă, au fost unii cari urmând exemplul lui Iuda și orbiți de pofta de a fi ei aleși nu de Români, au părăsit tabăra luptătorilor naționali și au intrat în tabăra străină, aliindu-se cu șvabii din comună, spre a-și ajunge mărșavul lor scop.

Conducătorul și șeful desbinărilor a fost inchipuitul inteligent George Oprean. Oare nu-și reamintește tristele întâmplări ale fratelui său fost notar în Neru, pe carele chiar aliații lui de azi l'au depărtat din comună? De la acestia așteaptă ei cinste și mărire, cari acum il sufer și-l primesc între ei numai să ne spargă rëndurile noastre, ca astfel apoi după placul lor să ne guverneze. — Deșteaptă-te Române!!!

A fost apoi Luca Sêrbu, cântăreț în strană, fost ales de cătră Români acum 6 ani reprezentante comunale, cu toate acestea dovedește o conștiință națională atât de slabă.

Mai fost'au apoi Constantin Isaac, cu fiii lui, George Minișan tén., Isaac și Eremie Barbu toți trei strănăreți și o mulțime de alte caractere negre, cari cu forța făceau presie asupra sărăcimei să voteze cu ei. Onoare însă acesteia, căci s'a purtat brav și cinstit spre lauda și fala ei, căci pofta oarbă de a-se înălța nu le coplesise simțul lor curat.

Pecătoșilor, pocăiți-vê. Desertorilor lăpădați ura personală și întoarceți-vê în rëndurile adevăraților luptători naționali. Nu fiți pizmași, nu fiți orbiți de deșertăciuni. Treziți-vê și vă îndreptați, că a sunat oara a unsprezecea.

Ncreanțul.

Valea Deznei, 15 Noemvrie n. 1898.

Vin a vē aduce la cunoștință alegerea de membri în congregația Comitatului, ținut. eri în Sêbiș, carea a decurs tot după form.

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI“

Nunta de la Odvoș.

Valea romantică a Murășului e țară carat românească. De la Arad și până aproape de obârșia acestui riu scaldat într'o mare de amintiri istorice, se întind sate curat românești, în cari poporul nostru, voinic și mândru, și a păstrat neschimbata firea sa etnică.

Aur și argint rostogolese de vale undele blondului riu, aur și argint românesc păstrează în sufletul său neamul de oameni, ce de opt-spre-zece veacuri îi păzește țermii cotiși. Într'adevăr uimitoare bogăția sufletului românesc, izvor nesecat de atâtea frumuseți. Cum își potrivește vorba situațiunii, cum își schimbă portul amăsurat condițiunilor geografice ale satului său, cum își modulează fondul sufletesc după împrejurările în cari se află.

Câte sate, atâtea costume, câte văi, atâtea soiuri deosebite de oameni și felurite obiceiuri. Și totuși unul și același popor de la Nistra până la Tisa.

Un lanț de dealuri desparte numai pe Crișeni de Murășeni, și câte deosebiri între dinșii.

Crișanul pururea vesel, gata să ridă în

ori-ce moment, plin de glume și de șagă, buzele-i cântă mereu, viteaz, dar' sîret, prieten cu Păcală, podoaba costumului său e roșul deschis și viu.

Era la nunta dela Odvoș. Tineretul dansa cu infocare, eară noi bētrânii ne adunasem lângă păhare și alungam noaptea cu po-vești. Seara târziu venise din depărtare și părintele Stan, vechiu prieten al socrului mic. Și cum venise din apropierea Crișului alb, ne povestia întâmplări de la ultimele alegeri comunale, la cari bravii Arădani câștigară o învingere atât de strălucită. Alegătorii erau adunați la Păncota și Seleușeanii cu ori-ce preț voiau să scoată ales pe preotul lor. Voiau, dar' cam puțini erau. Atunci un hētru bun de glume le zise, „zării, oameni buni, părintele trebuie să iasă, noi am venit cu șube și cu buhaie pe noi, istrăm odată cu șubele numai, apoi ieșim, ne îmbrăcăm buhaiele și votăm încă odată cu buhaiele pe noi în numele acelora, cari au rămas acasă.“ Seleușenii au priceput și așa au făcut. Într'astea primarul satului își făcu de lucru pe afară și cum nu era nimeni, care să constate identitatea persoanei, Ioan Groza vota cu șubă pentru sine și venia cu buhaiu pentru Miculae Șărădan. Așa sunt, vezi, Crișenii, și om să fii să nu te păcălească.

Și Murășanul? Așezat, serios, mândru, cu măsură în glumele sale, calcă lat și cu oare-care demnitate, cinstea îi este mai presus de toate, coloarea sa iubită e negru mohorit.

Murăș, Murăș, apă lină,

Cine bea din tin' s'alina!

Aici pe valea romantică a Murășului s'a făcut Dumineca trecută o nuntă românească mare și frumoasă. Neamul Beleş se întinde pe Murăș de la Arad până la Vărădia, și neamul acesta și-a măritat o frumoasă odraslă după un alt murășan. Anuța Beleş și Procopie Givulescu sunt astăzi o nouă familie românească, de la care Români din jurul Aradului așteaptă multe și frumoase.

O societate frumoasă de Români plecară Duminecă dimineața din Arad cu trenul spre Odvoș, fatre ei părintele protopop Gurbanu din Ineu, părintele Bodea din Buteni cu doamna sa cea frumoasă, tinerul și harnicul avocat dr. Ioan Suciul, funcționari tineri de la „Victoria“, toți cu veselie în suflet și cu buchete de flori în mâni pentru surorile de mireasă.

La Lipova se urcă pe tren cumētrul mare și cumētra, Domnul și doamna Vasile Goldiș, cari cu două lumini cât turnul veniseră din mari depărtări la nunta iubiților prietini.

La gara din Conop oaspeții se așezară pe trăsuri și în scurt timp sosiră la Odvoș în casa părintelui Ioan Beleş, socrul mic. Aici îi aștepta deja o lume veselă și fericită, în frunte cu familia deputatului Beleş. Dejunul desgheță membrele celor înghetați și încălzi inimile tuturor, așa că a trebuit să se dea aspre porunci înfrânătoare, nu cumva ospțul să-și ajungă culmea înainte cununiei.

Dar' în sfârșit au sosit și cele 12 oare și un convoiu admirabil de frumos se închegea de la casa miresei până la biserica din sat. În urma miresei pășiau, mândri și serioși, doi copilași, doi paji, doi ingerași, unul al domnului pretor Mladin dela Șebeș, altul al domnului deputat Beleş, ear' în urma lor vre-o șapte părechi tinere, frumoase și fericite, glumind și rîzînd, frații de mire și surorile de mireasă.

Actul cununiei l-a sêvrșit părintele protopop Gurban, care atât de frumos știe în-terpreta cu glasul său evlavia slujbei noastre bisericești.

S'a încins apoi ospțul și fiind-că cel ce scrie aceste rënduri a fost și el la ospț, nu-și mai aduce aminte de cele petrecute, ci-i pare c'a fost un vis frumos și plin de farmec. Imi aduc însă totuși aminte, că toți mesenii au fost uimiți de mulțimea neobici-

usitate în patria noastră, cu mituire, silnicii și coruperi din partea contrarilor neamului nostru, cari toate petrele le-au mișcat, ca să reiasă cu candidații lor. Nu numai slujbașii dominiali și comunali, ci însuși fibirul a umblat din casă în casă prin comune, cortezind, intimidând și amenințându-i pe alegători.

La 9 oare slujbașii dominiali, plășii și antistii comunali începură a coaduna bieții alegători mânați ca niște vite, la locul de alegere, unde li predau notarilor și slujbașilor de la pretură, acestia apoi fară a le lăsa timp de consultare, cu sila li împingeau în sala de votare, unde le împărțeau ședule de ale lor, luând pe ale noastre, în ce esecia „mariașă” Atanas Onesa, diurnist la pretură, care și-a arătat merite patriotice, pentru a căpăta un os de ros, fiind acum deplin calificat, depunând examen privat pe a 4-a clasă civilă.

Vezând alegătorii aceste nedreptăți, se adunară în curtea școalei române în nr. de 150, după o consultare se aduse deciz unanım, ca să protesteze în fața președintelui și să părăsească locul de alegere, ceea-ce s'a și făcut, dar' președintele n'a voit nici să audă cuvintele rostite în limba poporului de bravul învățător R. Bortos, și așa alegătorii se îndepărtează amăriți până în suflet, la carele 11 a. m.

La 4 oare d. a. s'a încheiat votisarea, fi-rește cu rezultat pe partea contrarilor. Tinerul preot I. Tirlea a denegat subscrierea protocolului.

Scandalos s'au purtat primarii comunali din Chertiș Mel. Hada și fiul său „Șumariul”, cel din Susani, și maghiaronul Béteky János din Berinderi (tatăl preotului rom. din Aldești), care când vede pe fibirul îl salută cu: „csokolom kezsit, lábát”, aducându-și alegătorii așa de insuflețiți cu el cu tot, în cât notarul trebuia să-i coboare și să-i proptească în picioare, până își dau votul; dar' pe toți i-a întrecut nerușinatul preot „ambulant”, de care acum e anul Ignesteni au încuiat biserica, Ioan Muntean, care nesocotind prescura, tagma și interesele poporului — ca totdeauna — se însoțește cu contrarii aceluia, conducând alegătorii din parochia administrată de el în tabăra dușmană, mâncând și bând cu dușmanii în sala de votisare și la aceeași masă, unde vechându-i un alegător plugar, su-pinând a zis: „uită cum șede „fariseul” cu „Vameșul”.

Astel a decurs alegerea la noi, în contra căreia se va face protest.

Un alegător.

In numele preșinilor mei, ce rog pe Dumneata se dai la lume pe părințele nostru Ion Crișan, da se citească și Domnu Vlădica că pe cine o sfințit, noi pa Murăș și când nis nu s'o mai ales membri la comitat rumani, numa tăt unguri și după lupta vrenicului învățător din Birzava Vaselian Popovici am învins, da popa nost Crișan lucră cu Ungurii și de nu lucră: cu aclamație alegem rumâni, și de nu-i poruncește vlacica se se aline, încuiem biserica de iel -- iară la doctoru din Berzova Lovit Miculae li spunem că să aibă grijă de betegi

nuită a telegramelor de felicitare, ce au sosit nu numai din Ungaria și Transilvania, ci și din România.

Cea mai nostimă, cea mai de spirit a fost însă felicitarea profesorilor de la Brașov, fosti colegi ai mirelui. Am furat felicitarea aceasta de la cumătru mare, care o citise și spre delectarea celor ce vor ceti aceste șire o public aci întregă:

Toată ceata dăscălească
Strigă astăzi: să trăiască
Mireasa și mirele,
Bată-i fericitirile!
Mirele și-a lui aleasă
Tot cu binele în casă.
Mirele cel de la Toc,
Aibă parte de noroc
Cu mireasa din Odvoș,
Pân' or fi amândoi moși!
Oniț, Bunea, Fogoroș,
Unul nalt și doi mai groși;
Ciortea, Blaga, Vătășan
Fost coleg și comesean.
Budiu cel cu Demosthene,
Ipolit cu buruene.
Vlaicu, Popovici, Chelar,
Nastasi și Ciorogar,
Lacea, Banciu și Lupan,
Puican, Percea și Bârsan;
Roșca, Bogdan și Pandele,

se nu mai moară, ci să meargă când il ceamă, nu după-ce o murit se meargă, eară la eagăru din Berzova Covaci Lădari li spunem se și caute răvirile, — și se nu opacească șumarii la cortezit.

Și le spunem, că și or protesta fiind-că a lor căpăi băgau câte 2—3 țiduli odată și ior prins, numa în urmă o băgat Muntean Giță 2 țiduli, de ale lor, pe care o fost Clombeși scris popa ce șidea în 2 luntri. Atunci pe rind ne curățim murășul de iei ca cum sor curățit sovrișenii de Ardelean notarășu; Conopenii cu popa lor eară așa: se facă — cu Petrilă.

Și diom ajunge 3 ani și o trăi Dumnezo pă Veselean învățătoriu eară alegem 4 rumâni — ba și ablegat alegem pe care zice învățătoriu Veselean.

Fi bun Domnule cum am scris așa mo pune în uiașag.

Capruția, 1898 Noembrie 7.

Dumnezo ce trăcească Domnule redactor.

Faur Silviu,
plugarin.

ARON PUMNUL.

Născut în Căciulata Făgărașului la 1818, și-a făcut studiile în Blaj și Cluj, teologia la Viena. Se întoarse în anul 1847 ca profesor la Blaj, unde deveni profesorul adorat al studenților. El scris prima convocare pentru adunarea din Dumineca Tomei, pe care o dădu elevilor săi s'o „răspândească în popor”. A părăsit la 48 Ardealul pentru totdeauna, trecând în România, unde din cauza persecuțiilor muscălești avu a îndura multe su-

ferințe fisice.

Neica Niță din Săcele.
Ș'apoi n'om lăsa afară
Toemai pe fratele Țară,
In sfârșit se'n checlanțu
Iscăind eu

I. C. Pantu.

Notabene: Ar mai fi încă Goldiș,
Dar' el a fost mai hamis;
Și făcându-și plan mai bun
A zis: „Hai să mi-i cunun!”
Și acuma stă la masă
Lângă mire și mireasă,
Mișcând mereu din mâsele
Și'nchinând la păhărele.
Dacă nu s'ar supăra,
Noi cu toții l-am ruga,
Să golească un păhar,
Sau și-o uiașă măcar,
Și s'o 'nchine la meseni
De la frații Brașoveni!

Cumătru mare a făcut voia Brașovenilor săi și un puternic „să trăiască” a răsunit din piepturile tuturor la adresa bravilor și iubiților profesori din Brașov. Toastele au de gând să le adun într'un volum separat dedicându-le domnului dr. Proca de la Arad, eară despre drăgălașele fetițe de la nuntă așa serie chiar acum bucuros, dar' — n'am curaj!

Sovirșin.
La alegerea municipală în cercul Sovirșinului dintre 3 candidați, abia un român a reușit:

Causa este purtarea mișcească a alegătorilor din Troaș, cari s'au vândut toți dracului. Preotul lor Grozescu, s'a arătat în cazul de față ca păstorul din sfânta Evanghelie, carele, când vede lupul venind, lasă turma și fugă. Așa a fugit și d-sea cu o oră mai înainte, la urnă, lasându-și turma la discrețiunea unui potlogar, care a și condus-o la alegere, ca pe o turmă de hoi, tun de beți.

Nu ți-ai împlinit datoria de păstor al poporului, părinte Grozescu! N'ai luminat poporul, nu l'ai sfătuit, l'ai lăsat pradă lupilor, l'ai lăsat să se facă de rușine. Ori doară nu te ascultă? Nici atunci nu ești păstor adevărat, căci pe păstorul adevărat turma-l cunoaște, și-l urmează.

Unde v'ați lăsat mințile voi troașeni, cari până acuma ați fost fala acestui cerc și cari la alegerile trecute v'ați purtat atât de brav? În șubele voastre cele mândre

aibe, se vede azi o pată neagră, pată rusine, care multă vreme nu se va șterge. Pocăiți-vă și nu mai faceți astfel.

Cluciu, Noembrie.

Măhnit până în adâncul sufletului de nedreptățile zilnice ce suferim în tot locul din partea stăpânirii noastre, mă încerc să Vă descriu cum a decurs alegerea de membri comitatensi în Cluciu (com. Arad) la 2/14 l. c., în care n'am reușit cu bărbați noștri naționali români, chiar din cauza nedreptății și a încăleșurilor ce ni-au făcut stăpânitorii noștri în decursul alegerilor.

Nedreptatea, care era apărută de baionetele gendarmilor, ni s'a pus în cale și n'am putut reuși. Cercul de alegere Cluciu se compune din 3 notariate cu vre-o 20 comune. Alegătorii din toate comunele (cu excepțiunea celor 3—4 comune) în frunte cu pieșii, învățătorii și alți oameni inteligenți, au fost înțeleși pentru bărbații noștri naționali și așteptau cu nerăbdare să triumfeze: dar' mirosind aceasta fibirul cu slugile sale, se pun și ce isprăvesc, încep a chema la votare mai înainte acele comune de cari erau sigari că votează cu ei, cu alegătorii din aceste comune apoi își facură de lucru, ca să treacă numai timpul, să vină 4 oare și să sisteze votarea, întrebându-i la votare: Căți princi are! Căți frați ș. a. așa că trecea mai puțin de oară până eșia un om de la votare, alina la trei oare au început a intra câte unul și dintre ai noștri. La 4 oare d. a. se sistează votarea și voturile noastre rămăscră; afară de aceea slugile lui fobiro mi luau țidulele de la unii de ai noștri și le puneau altele în mână, aceasta se întâmplă după ce intrau înăuntru, unde nu era permis nici unui preot ori învățător să șadă, ba nici înaintea ambitelui, gendarmii împingeau jos cu baionetele.

Ne-am constituit într'o comisiune a mergem înăuntru, să facem atent pe fibirul să nu lase să se facă abuzuri barem țidulele, gendarmii nu lasă comisia să batre, oamenii încep a murmura, și într'un târziu easă fibirul afară și comisia alina afară poate să l facă atent la abuzuri.

Membrii de încredere au fost numiți fără voia alegătorilor doi oameni din Brusturi fără carte și doi slugarnici de ai lor.

La votare n'au început alegătorii din comunele: Cluciu cu vre-o 100 alegători, Aciuva cu vre-o 100, Măgulicea cu 50, Tălagiu cu vre-o 60 și Budești cu vre-o 30 alegători, cari toți au fost pe partea noastră și după ce s'a publicat rezultatul făcut cu mai numai alegători de ai lor, toți ne-am depărtat strigând în fața domnului fibirul. Nu ne trebuie!! nu i am votat!! de răsuna vechidul. Astfel n'am întors acasă măhniti că cel mai sfânt drept cel avem nu l-am putut folosi spre scopul dunt, ni s'au închis ușile!

De o parte însă suntem mângăiați vechid cum de 3 ani încoace s'a treit poporul din letargia în care era, cum s'au lăpădat mulți dintre inteligenții de slugarnicia murdară și cu trup cu suflet în morș la națiunea și neamul nostru, dar' totuși încă nu sunt gata întorși toți, tot mai sunt uscături în pomul falnic a românismului, și pentru ca onoratul public să cunoască și cu aceasta ocaziune pe uscăturile de lăpădat, eată li înșirăm aci: Tinerul învățător de bună speranță Zacharie Neamț din Pleșcuția, a trecut cu toți alegătorii din comună pe partea domnilor, el care a studiat pre-preparandia cu pânea alumneului diecesan din Arad, înșințat pe denarul bietului popor românesc, acum se pune și lovește crunt în acel popor, nu dă nimic pe el, eă umbă în umere cu domni, el nu știe că domnul îl ridică până la cer, și apoi de acolo îl lasă jos fără scară. Traian Nicodim învățător în Brusturi asemenea cu toată comuna au vota' cu domni și fiind că a votat cu ei, nu putea umbla pe două picioare, li trebuiau patru. Lângă acesta lăpădaturi ma. figura și un al treilea Farkas Toma învățător în Pensiune din

Așa dară încheiu și eu cu vorbele primarului din Odvoș, care striga cinstele aduse de țeranii din Odvoș și din Vărădia și care zicea, că: „Cumătru mare și cumătru mare și cu fiii lui cumătru mare — primească bucuroși!”

De la Odvoș.

Snoavă.

A fost un țigan, și nu știu de unde a căpătat un fagure de miere. Măncând el fagurele, nu știu cum, a fost și o albină în fagure și l'a înșințat în limbă pe bietul cioroiu. Simțind el aceasta, a început a înjura beata albină. Auzindu-l un Român a zis cătră țigan: Măi cioroiule, ce injuri așa tare sfânta albină, căci albină e sfântă. Dar' țiganul auzind aceasta a zis:

De e sfântă, sfântă să fie,
De limbă să nu mă ție,
C'asa o string cu dinții
De o va luva sfinții.

Dimitrie Besnean

Peșcuța, fost inv. în Aciuța, de care toți se scârbiau, ba chiar oamenii din Aciuța nu-l vedeau decât ca un funcționar, primindu-l afară între oamenii îndatăți să-l ocoliră, înjurându-l și înjurându-l cât numai se poate mai scârboș.

Cintei Nădab.

În ziua de 2/14 Noembrie s'a întâmplat și în comuna Cinteiu alegerea de membri în congregație, ca în tot locul așa și aici s'au format 2 partide. Una pentru stăpânire, alta pentru binele poporului.

Comuna Nădab alege cu Cinteul loialtă. Laudă se cuvine bravilor noștri conducători, cari fiind destul de solidari, luptară umăr la umăr, numai ca să învingă dreptatea.

Acei conducători neobosiți sunt: Demetriu Muscan, preot; Laurențiu, foader și Demetriu Boariu, învățatori. S'au aflat însă și între ai noștri cari pe lângă momelile și făgădueliile dnilor stăpânirei, au avut obrăznicia a vota contra fratelui său de sânge. Excepționând pe membrii antistiei comunale, cari poate că din silă o fac, voi însemna în lista oilor răioase pe Pavel Mercea, care a mers până acolo că vorbea reu despre Români, și a rupt de la Stefan Someșan un pachet de țidule de ale partidei nașionale.

Bade Pavele, de câte-ori predica părintele Muscan că nu e bine a merge omul la biserică mândros, ceea ce D-ta de câte-ori merge la biserică și e părintele Muscan în liturgie, nu merge la sfântul mir, nici a lua mărură.

Deasemenea îi poate fi rușine lui Petru Craiu, prim-epitrop bisericesc, care cătră mulți oameni a zis să țină cu dnilor Unguri, că vor căpăta plopi lesne de la Domnia din loc. Mai punem la răvaș pe George Mircea, pe T. Mircea, frații lui P. Mircea.

Cu acestea încheiu corespondența de față măhnit de faptele acestor fel de oameni, și cu inima veselită, că cu toate apucăturile șovinistilor a reușit cauza română.

Cil, Noembrie.

Băstēmul mamei asupra fiilor nu poate fi mai greu de cât băstēmul unui popor asupra reilor și conducători. Astfel de conducători nevrednici, cari nu vor să scape de băstēmul poporului, am văzut cu ocazia alegerii din cercul electoral al Călușului. Iacă binișor înainte de alegeri s'a luat hotărârea de cătră așa numiți conducători ai poporului, preoți și învățatori — căci alta înțelegința română în acest cerc nu avem, — ca fiește care în parte să lucreze pentru reușita astor fel de membri români, cari sunt independenți. Bine știut, că în acest cerc avem să luptăm contra a doi candidați oficioși, cari deși români buni la cugete și simțiri, dar oficianți și cu atari nouă nici de un folos în adunările congregaționale. Între acei puțini cari am luat agajamentul de a lupta pentru principiu, și a accepta lista recomandată și de clubul național, a fost și părintele George Lupșa din Dieci și Teodor Bodea din Crocna, chemați anume, știind că la alegerile din trecut chiar cu voturile sfinților lor a reușit un Maghiar și un Jidan. Durere e și de astă dată părintele Lupșa conform naturii schimbătoase a caracterului care-l caracterizează, îndată ce s'a văzut și pe lista oficioasă, slavă ție principiu, că doară nu m'oi strica eu cu oamenii mei. „Lucrez cine vrea, că mie nu-mi pasă“, că și între ai noștri sunt oameni „târcați“ ș. a. m. d. și în ziua de alegere în loc să vină în fruntea turmei sale, vine turma în fruntea sa, condusă de scriitorășii notariali, ear' sfinția sa supraveghează ca nu care cumva să voteze cu altfel de ședule, ci numai cu de acele împărțite de scriitor la poruncă.

A devenit suspiciunat și chiar de alegători, că s'a vîndut „domnilor“. Îl recomand în atențiunea clubului național central. Părintele Bodea din Crocna a aflat de consult mai bine a dormi în tihnă (și a visa asupra șoșoților), decât să vină la alegere; astfel a lăsat turma în prada lupilor. Lazar Dobrei din Revetiș e cu mult mai flegmatic de cât să se ocupe de alegere; astfel a lăsat turma să voteze în liniște pentru candidații oficioși. Petru Pintea din Căcăreu face gură mare asupra scriitorilor crescuți cu prescură, și d-sa mâncând prescură votează cu candidații oficioși.

Preotul Fabriciu Bodea din Laz lamentază că de 16 ani comuna sa n'a fost la votare, neștiind de care cere se ține, acum mulțumită părintelui Lupșa, „i-a adus la cale“. Mai bine rămănea și de astă dată în întunec, de cât să-i orbească altul. Preotul Drăgancea din Cil nefind adoptat pe listă, nici nu a făcut astfel de ședule. Alegătorii însă la sfatul preotului Cornel Lazar din Almaș, și a învățătorului Nicolae Boscaiu din Bodești, au votat pentru membrii independenți.

Onoare se cuvine preotului Lazar, care a luptat cu fața deschisă, învățătorilor Boscaiu din Bodești și Corneliu Novac din Almaș, cari s'au întrepus, durere însă fără rezultat pentru reușita candidaților noștri.

Cermeiu.

În Cermeiu încă a decurs alegerea destul de șgomotoasă.

Dintre Români din Cermeiu numai părintele Goldișiu a votat cu străinii. Bravo vouă, Cermeieni!

Șepreusenii au avut purtare exemplară! Toți au votat cu noi. Bravo vouă și conducătorilor voștri.

Din Somoșcheșiu numai votul epitropului l-am obținut, ear' Petrea Lichi cel vestit încă a votat cu străinii. Rușine vouă Somoșcheșenilor!

Din Berechiu am obținut 7 voturi pro, 80 contra, între cari și faimosul dascăl Nadabán Döme nepotul vicariului din Oradea-mare. Rușine să-i fie.

Din Apaten nici un vot nu am obținut. Protul Popovici a Atanăș asigură pe domni unguri înainte de alegere că din comuna Apaten nici un vot nu vor avea Români. Dacă pentru neamul românesc nu au voit să lucre, cel puțin să fi lucrat pentru fratele său, preotul din Berechiu, care a fost candidat. Popa Romam supra numit însă, nu s'a stricat cu patrioții. E demn de batjocura neamului românesc.

Din Talpașiu asemenea nici un vot. Noi am obținut de tot 109 voturi din Șepreuș și Cermeiu. Voturile celor din Somoșcheșiu, Berechiu și Apaten ne-au doborât.

Adaș la alegerile din Pecea.

Pe domnul solgăbiru Vukuleszku Titusz se vede că l-au atins cele scrise în „Trib. Pop.“ despre alegerile din Pecea, căci a recurs la apărare în „Aradi Közlöny“, unde își mai și bat joc de popor, că adecă majoritatea poporului a fost pentru dinși și că toată alegerea a decurs în cea mai bună rëndueală, numai preotul Evușan a făcut buclucuri fiind, vezi doamne, beut.

Așa explică ei amărăciunea unui preot, care a erupt în lacrimi la vedea fărâdelegilor văzute și la insultele ce i-s'au făcut. Dar' înaintea lor nu e nimic sfânt, a lovi în cinstea unui preot român e virtute.

Dacă e vorba de beute, apoi de, s'a beut, în alegeri. Știți unde? În biserică civilă adecă în sala cea mare în care se încheie căsătoriile civile și botezurile civile, care s'a prefăcut atunci în kortestanja, aici acolo despoia haita slujbașilor pe oameni de țiduli și le dădeau cele oficioase: unuia i-a smuls oare-cine cu țidula și 10 fl. fără a'i mai găsi. Și știți cine a beut? Domnul Dálnoky Nagy Lajos, vicșpanul substituit, care în persoană a eșit la Pecea să facă presiune, ca cu ori-ce preș să cadă lista națională. Solgăbiraiile și Șuli jidovul și toată stăpânirea lor jidano-maghiară goleau cu stăgînță păharele de

vin. Ei beau și altul e beut, așa își bat joc de noi și preoții noștri, lăpădăturile umii.

Nu cumva vor fi fost beți toți fruntașii cari au mers să aleagă pe bărbații de încredere, ear' primarul Igrășan Elek i-a alungat afară din sală și a denumit apoi înșuși pe bărbații de încredere?

Apoi se ierți domnule „Iustus“, că Vukuleszku D-tale ca president n'a stat tot înăuntru, ci a mai umblat și pe afară prin oraș la nițică corteșie, și mare lucru de acest hiperzel nu-și va mânca deputația la comitat.

Domnul Vukuleszku Titusz a păcătuit mai înainte în contra noastră prin aceea că în anul trecut s'a dat de toporiște, ca să bucteze pe un alt român de la postul de fibrer, la care prin intriga sa s'a ales un al treilea, cel mai inversunat dușman al poporului românesc, ear' acum și-a batjocorit preoții și poporul prin nemernicele sale slugi, ca să trântescă pe candidații noștri a căror înălțăminte nu este vrednic să le deslege. Eată de ce s'a zis: aici nu mai departe! căci o să ne întâlnim la urna de la comitat, și atunci o să vezi ce se va alege de tine dacă vei rămănea pe voturile ungurești.

Corespondentul din „Aradi Közlöny“ zice că un patriot ca Vukuleszku Titusz n'are lipsă de voturile Românilor. Cu știrea dsale se face oare fuduliă aceea? Lăsăm cam deodată chestia asta deschisă până când se va mai scoti dl Vukuleszku Titusz. Îi recomandăm însă a cerea mai înainte ce s'a întâmplat cu fibracle românești între anii, 1870—80, cum i-au măturat pe toți de la comitat, în cât ajunseseră de diurniști aceia pe cari nația nu i-a luat la sine și i-a dat slujbi bisericășii. Și firea silnică ungurească nu s'a schimbat, ba doară s'a mai stricat. Nu-ți poftim jertfe, de cât cinste și dreptate.

Printro greșeală de tipar a ieșit în corespondența lui „Nadejdea“ „botezul civil de la Vaț“, și „Iustus“ nu înțelege că de ce botez era să fie vor a, ba că ne aruncă că doară martirii noștri au luat botezul temniței în Vaț. Da, dar' acela a fost botezul virtuții naționale. Ce a vrut însă Dzeu să rămână netipărit, rămână așa, adecă botezul civil neexplicat, în nadejdea că dl Vukuleszku Titusz va aduce primos de pocăință pentru păcatele sale din trecut. Altfel dacă tu „dai“ cu Bánffy, „noi dăm“ cu căți draei sunt în iad cu toți în tinc, și basta.

Din Oradea-mare.

Răspuns lui Lakos Lajos, autorul opului „Reamintiri despre Turcia“.

Abia cetirăm ideile șoviniste al dlui Hgyesi și eată că mai pășește un individ, de astădată în foaia guvernamentală din loc „Szabadság“ Noembrie 9.

Dinsul nu e altul decât Lakos Lajos, care în articolul lui lung își bate pieptul grozav și strigă în gură mare tinerimii române din București, că înaintea vocii lui să tacă, că doar' el e autorul opului român ca „Reamintiri despre Turcia“, și așa dar' el cunoaște bine toate agitațiunile tinerilor români. Strigă cât îl ține gura că toate ce s'au publicat în foile române din Ungaria și România despre chestia tinerilor români din Oradea-mare, sunt minciuni; că tinerii maghiari s'au purtat cum se cade de uman față de tinerii români și că e numai scoronitură mincinoasă povestea, că tinerii maghiari ar fi aruncat cu ouă clocite și cu petri după colegii lor români.

Am știut că foilor maghiare le place a acoperi adevărul, dar' niște minciuni așa de infame nu am cugetat că va publica o foaie, care e aicea în loc și știe toate ce s'au petrecut. A nega că tinerii maghiari n'au aruncat cu petri și ouă clocite? Acum asta e prea mult, așa ceva nici șovinista fiteică „Nagy-Várad“ n'a cutezat.

Dl Lakos zice că judecă imparțial. Dar'

dle! cu toate că D-ta ai scris „Reamintiri despre Turcia“, sunt silit a-ți da un sfat, cu toate că sunt mai tînăr de cât D-ta și încă n'am edat nici un op român, și sfatul acela e: că înainte de ce ai scrie ceva, convinge-te că adevăr e ce scrii, sau ba? Sunt curios, că cine Te-a putut informa așa de bine despre ce se petrec aicea în Oradea-mare, doar' un tînăr maghiar? Nu se poate, atâta obrăznicie nu pot presupune nici de la unul de acela. Convinge-te prima dată. Dle ce vorbești, nu zic să întreb de vre-un tînăr român despre ouă clocite etc., ci întreabă chiar martori oculari, întreabă profesori cari au luat parte la investigarea cunoscută; pe dnil Dr. Sipoș, Dr. Molnár și Dr. Magyary, căci cu toate că profesorii au fost admoniat tinerimea maghiară când au eșit de la investigație, în mijloc luând pe tînărul Bolcaș, eșind din curtea Academiei, când ploaia de ouă clocite a sburat după tînărul brav, trecend cu vederea toate celelalte ce s'au petrecut până ce a durat investigația, cari le țin de superflu a le mai înșira odată.

Amintindu-ți mai în tot al 10-lea șir opul cu care îți arogi un merit de care și un Hașdeu ar putea fi fălos, cugetând că vei îndepărta de la D-ta suspiciunea șovinismului. Rea mască! Nemodestia D-tale ne stoarce admirația. Cugeti că dacă ne vei trage așa înmirată prin gură, spunend că ai scris câteva litere și în limba română, de loc ne vei impune, și ceea ce zici ne va fi sfântă scriptură. Pentru opul ce l-ai edat ai fost destul de remunerat dacă foile române te-au numit „corbul alb al literaturii maghiare“. Fără pentru publicarea articolului acesta șovinist, care l-ai publicat, eară vei fi remunerat după merit prin foile române așa: „un corb și mai negru între cei negri“. Cu atâta rafinerie încerci a desminti vestea despre ouă clocite și petri, în cât maghiarii din loc când au cetit articolul D-tale următoarele au zis: „nagyon elveti a sulykot“, declarî hotărît desmintită știrea aceea provocându-te să-ți creadă toți ca la autorul opului „Reamintiri despre Turcia“. Nemernicie la culme! Nu cred că toate aceste le-ai cuteza a spune la un martor ocular, numai așa le pui pe papir, căci știi că papirul nu roșește și dacă minte.

Ce aparține fraselor frumoase referitoare la Dobrogea, las să-ți răspundă frații din România, căroza te adresezi cu sfaturile D-tale părintești. Eu numai minciuna sus numită am voit să o desmint, fiind și eu un martor ocular scandalelor petrecute în Academia din Oradea-mare. De altădată alegeți alta mască mai bună și devisa-ți fie: modestia. N'asă crede că vocești să-ți faci reclam opului de atâtea-ori amintit.

Rubico.

UN LUCRU FRUMOS

De lângă Crișul alb.
3/15 Noembrie 1898.

Între multele sau mai bine zis puținele mijloace, cari tind ajutor poporului nostru la susținerea bisericeii și a școalei, în tractul protopopesc al Butenilor s'a pus în practică ideea fondurilor de bucate, cari în multe locuri și aduc roadele convenite.

Acest fond înființat pe la anul 1869 prin preotul George Lupșa de presinte în Dieci, din restul bucatelor strinse pe seama deputatului învățătoresc, prima-oară din 6 măsuri cucuruz, și inaugurat la 1878 cu 13 și jum. șinice, și-a ajuns apogeu de a-și sânti localul propriu, „Magazinul“, făcut anume pentru bucate.

Pe la sinoadele protopopești din tractul Butenilor, de vr'o cățiva ani încoace în toți anii se făcea amintire despre fondul de bucate din Bodești, că solvește birul preoțesc, salariul învățătoresc, că are capital atâta, pe viitor se va adauge și aceea că

are un „Magazin“ pompos, care ar face fală ori-cărei biserici din ori-ce comună de frunte, a cărui sfințire s'a săvârșit în ziua de sf. Iuliu Dimitrie adevă în 26 Oct. (7 Noembrie) a. c.

Bodești o comună mică de vr'o 160 numere, situată pe un loc frumos spre meazăzi de la Cil, cu străde late, case curate și în parte mare edificat de nou după regulile amănunțite, cu ferestri mari duble, în ziua de 26 Octomvrie (7 Nov.) avea un aer mai mult ca serbatoros. Încă des de dimineață se vedea grupe pe toate străzile, înaintând spre mijlocul comunei, unde o biserică, lângă care e edificat Magazinul.

În ziua amintită, pe la orele 8 dim. clopotele încep a suna în dulce armonie, preotul bisericii începe să cânte, învățătorul împregiat de o multitudine de tineri țărani îl urmează, oamenii dinăuntru și din launtru Magazinului se răcesc, biserică se împoporează. Biserica deși în proporție destul de spațioasă, acum se pare mică în coloritură se observă tricelul roșu, iar pantelele naționale de la lumini nu lipsesc. În ambele strâne cântăreți de la 10-30 ani, cu tonuri melodioase, ba la unii sonore. Ompeții încep a se arăta în biserică. Primul e tânărul proprietar al domeniului din Cil, Almay Olivér, cu directorul său Arpad Cacinea, rînd pe rînd apoi biserica se umple de oaspeți până la ticsucală.

Înainte de începerea liturghiei, paraclisiezul pune pe tetraped în mijlocul bisericii 5 bucați de silhare pentru pruncul ministranți. Preoții George Lupșa și Ilie Ilica cântind rugăciunile preserise le stropesc cu apă sfințită înainte de a se prela destinațiunii lor. Preotul locului Ilie Ilica vestește poporul, că acele silhare în preț de 25 fl. le-a dăruit bisericii credinciosul Jurca Rada locuitor în Bodești, cere darul lui Dzeu asupra donatorului și a familiei sale.

La liturgie a pontificat P. O. domn protopresbiter acum al Ienopolei Constantin Garban, asistat de preoții George Lupșa din Dieci, Ilie Ilica din Bodești, Corneliu Lazar și Alexandru Nica din Almaș, care la ungeră cu untul de lemn Nicolae Dragancea din Cil. Cântările liturgice le-a executat în cvartet corul plugariilor din Bodești condus de învățătorul lor Nicolau Boseciu.

După sfânta liturgie se înșiră conductul ceremonial în procesiune până la Magazin, cântându-se „cântarea de mînire“ de către învățătorii Vasile Suciă din Bateni, Petru Mantean din F. Vârșand, Corneliu Novac și George Dielea din Almaș și Petru Seviei din Dieci.

O privești înălțătoare de inimi era numai a privi o așa serbătoare, dar a face parte din ea, te transporta în alte regiuni cu mult mai sublime. Frontul procesiunii intrase deja în launtru Magazinului până a fi egăți toți din biserică.

După ceremonialul sfințirii și stropirii poporului, P. O. D. Constantin Garban a ținut o cuvîntare poporului, arătând înșchimb năstărea fondarilor de bucate, și în special fructele fondului bisericii din Bodești, al cărui Magazin s'a sfințit acum, ridică înțelepciunea, curățenia mâinilor și armonia dintre conducători și popor, cari toate au produs mărutul edificiu, pe care îl predă destinațiunii sale. Cere binecuvîntarea lui Dzeu asupra tuturor celor cari au contribuit cu fapta și cu cuvîntul la prosperarea fondului și la edificarea Magazinului, care este primul de această natură în întreaga Dieceză, cere binecuvîntare asupra tinerimii, ca să poată pași pe urmele arătate de părinți lor, cere binecuvîntare asupra poporului întreg și asupra tuturor cari au luat parte la această festivitate măreață.

Lucrări de bucurie se puteau vedea pe fețele bătrînilor, și raze de fericire străluceau din ochii tinerilor sub tot decursul cuvîntării.

După aceea păr. Lupșa ține o altă cuvîntare începînd cu cuvintele Apostolului: „Fraților, toate lini sunt create, dar nu toate lini sunt de folos“, arată că în înființarea

fondului a fost condus numai de ceea ce este de folos etc. Festivitatea sfințirii s'a sfîrșit la ora 1 d. a.

Reintorcîndu-se procesiunea la biserică, după înșirea serviciului ne am întors cu toții la Magazin. În despărțimentul din parter poporul împarte unii altora principalele adrese anume spre acel scop, care în despărțimentul din etagiu o masă pregătită pentru 100 de persoane ni-se prezintă. Învățătorul Nicolau Boseciu, care „gazda casei“ cum era zăcut, destinează oaspeților locurile.

La orele 2 s'a început prînzul festiv. La masa a presidat P. O. D. Constantin Garban, avînd la dreapta pe proprietarul din Almaș Olivér, în stanga pe dl. Arpad Cacinea, apoi domni, domni, țărani, țerance, o plăcere a privi o așa aranjare, unde a domnit armonia cea mai perfectă. Musica încă n'a lipsit.

Seria toasturilor a început de dl. protop. Garban, toastînd pentru înființării fondului, Georgie Lupșa și pentru popor. Părintele Lupșa pentru oaspeți. Dl. protopop Garban, ridicînd meritele familiei Almaș față de poporul din jur, toastînd pentru tinera dar' de buna speranță odrasla a acelei familii, Almaș Olivér. Dl. Almaș Olivér toastînd pentru poporul din Bodești și pentru prosperarea feodului de bucate, și ca o dovadă că voește a pași pe urmele antecesorilor săi, se declară serbătoros, că cât va susține familia sa, în tot anul va contribui la fondul de bucate din Bodești cu un ajutor de un șinice de grâu. Învățătorul Nicolau Boseciu pentru generosul donator, mulțămindu-i totodată în numele poporului, declarînd că se va îngriji, ca numele de Almaș Olivér să fie neperitori în așe etc. fondului. Părintele Cornel Lazar pentru conducătorul fondului, Nicolau Boseciu, sub cărui îngrijire a ajuns fondul și serba festivitatea prezintă. Dl. Arpad Cacinea pentru popor, asemînzîndu-l în privința ordinii cu poporul englez, și deschilind pentru femeia română. Părintele Dragancea pentru dl. protopop, avocatul Dr. Dănes pentru biserică română gr. or. etc.

Insuflețirea era mare, toastanții nu ajungeau la rînd, toasturile se păreau a nu mai avea sfîrșit, când deodată corul plugariilor începu a cânta în parter, motto, „Îți lași române șapa și carul, și'n loc de coasă îți lăa în mîna“. Pînă a se cânta motto de 3 ori, ca prin farmec, despărțimentul din parter a Magazinului se umplu până la imbulzeală, spre a asculta: „Concertul“.

S'au cântat în cvartet piesele: „Călă române“, „Meșal la Drum“, „Taci bărbate“, „Bobacele și inele“, „Sus opineă“. Apoi alfa surprindere: când se repeti piesa „Călă române“, se auziră zurzălac, „Călușerii“ în frunte cu vîtaval lor Petru Șevici din Dieci înaintează din cancelaria Magazinului. Publicul între aplause le face loc. Musica începe. Se joacă jocurile naționale „Călușeral“ și „Bătuta“.

După jocul călușerilor păr. Lupșa cetește o Legendă făcută de Dsa despre Magazinul fondului de bucate din Bodești. A urmat apoi petrecerea cu joc, care a urmat cu animație pînă în zori.

Între oaspeți afară de cei amintiți am observat pe dl. administrator prot. Ioan Morar (sosit scara) cu Zacharia Milian pr. d. Dezna, Augustin Mihutin, pr. din Șebis cu dna, Leontin Feier cu d-ra Marioara, dna Filip cu d-șoara Valeria Papp, dl. George Pap totu orf. cu dna, dnca Lazar, Dragancea, Suciă, Novac, Ilica, George Suciă cu dna și d-șoara Ileana, dna Geiringer M., Dr. Dănes, Atanasie Oancea, T. Rafla ș. a. ș. a.

Începe cu dorința de a vedea în multe comune aceea-ce nu am văzut încă pînă în Bodești. Bravo locuitorilor și conducătorilor de acolo.

Sylvain.

Expozițiile economice din Sebeșul săsesc.

(Dare de seamă pentru „Trib. Pop.“)

Urmare și ficc.

La grupa *mei, alună etc.*, primul premiu cu 4 cor. l'a cîștigat dl. Ioan Ghișa paroh la Răchita; al 2-lea cu 3 cor. dl. Petru Opincar propr. în Sas-Sebeș; al 3-lea cu 2 cor. Maria Raica economă în Strugari, etc. Aici s'au împărțit în total 13 cor. între 6 exponenți și anume 1 exponent din Răchita, 2 din Sebeșul-Sas., 1 din Strugari, 1 din Sibiel, și 1 din Gales.

La grupa *strugari*, dl. Petru Opincar, proprietar în Sebeșul-Sas., a cîștigat primul premiu cu 10 cor., al 2-lea parochul Zev. Mureșanu, tot de acolo, cu 8 cor., al 3-lea cu 6 cor. dl. Ioan Bucur, inv. în Lanerăm. În această grupă au fost premiați 12 exponenți cu 50 cor., dintre cari 9 din Sebeșul-Sas., 1 din Lanerăm, 1 din Cărpiniș și 1 din Pianul-inf.

La grupa *vîn și oiars*, tot dl. P. Opincar fiind proprietar din Sebeșul-Sas., s'a învednicit de primul premiu cu 10 cor.; al 2-lea cu 7 cor. a revenit dlui V. Rêhovean, inv. în Călbie; al 3-lea dl. E. Lisavici Morariu din Săsciori cu 4 cor. La această grupă s'au împărțit în total între 7 exponenți 31 cor. premii.

La grupa *proporale* s'a distins doamna Ana Z. Mureș cu cîștigînd premiul prim cu 6 cor., doamna ontana Roman premiul al 2-lea tot cu 6 cor., al 3-lea dl. Ioan Chirca, v. n., Sibiel, cu 5 cor. La această grupă între 7 exponenți s'au împărțit în total 30 cor., dintre cari 3 exponenți din Sebeșul-sas.; 1 dia Sibiel, 1 din Sibiel, 1 din Rînău și 1 din Lanerăm.

Între 51 exponenți ai expoziției de poame s'au distribuit în total 200 cor.

Între orele 9-10 a. m. s'au întrunit membrii juriului expoziției de vite, care întregindu-se, a năbit în locul membrilor absenți de suplenti pe dnii Petru Andreone propr. în Sebeșul-sas.; Mateia Opincaru, tot de acolo; Ioan Bucur, inv. Lanerăm; I. Floca, paroh Răhău, Savu Cătană, econ. Laz.; Vasile Aldea, notariu în Lanerăm; Lazar Văisan, econ. Pianul-de-sus și George Rêhovean econ. în Călbie.

După o lucrare de mai multe ore juriul s'a retras spre a stabili lista premiaților, lucrare și aceasta destul de anevoioasă, când vorba este sa se acorde premiile după vrednicie.

Între premiați la locul prim s'a distins dl. Petru Opincariu, propr. în Sebeșul-sas., cu cel mai mare premiu, de 40 cor., pentru tarii de rasa „Pinzgau“ curată; în locul al 2-lea dl. Petru Simion Andreone cu premiul de 24 cor.

La grupa *oaci* premiul prim în valoare de 30 cor. l'a cîștigat Avram Adam, ec. în Lanerăm, al 2-lea de 20 cor. protopresb. Sergiu Medeau, al 3-lea de 12 cor. Dumitru Zbucnea, econ. în Răhău etc. În această grupă s'au distribuit între 31 exponenți în total 199 cor. premii. La grupa *tăurine*, junice, premiul prim cu 20 cor. a revenit dlui Ioan M. Valea, proprietar în Pianul-sup., al 2-lea cu 15 cor., la Ioan Chiră, econom în Lanerăm, al 3-lea cu 12 cor. Anoi Obr, economă în Poiana (spre la-ia ei fie zi), Ana Olariu a fost unica exponentă din Poiana etc. În această grupă s'au împărțit între 25 exponenți suma de 131 cor. premii. La grupa *vîți și vîțele* s'au distribuit între 7 exponenți 42 cor., dintre cari premiul I. cu 12 cor. s'a dat inv. Vasile Rêhovean din Călbie, al 2-lea lui Moise Hoca, faur în Sebeșul-sas. etc. La grupa *oi, berbeci și moșini*, s'au distribuit între 5 exponenți în total 61 cor., dintre cari oie

ruț Vasile Zemoră din Sebeșul a cîștigat primul premiu cu 20 cor., al 2-lea Lazar Văisan, econ. în Pianul-sup. cu 15 cor. etc. S'au distribuit în total 500 cor. premii între 70 exponenți.

Ne aflam între orele 6-7 seara, când publicul, ce aștepta cu nerăbdare verdictul juriului expoziției de poame și al expoziției de vite - vestit a fost că juriul și-au înșiră verdicturile și toți am fost poțiti în sala cea mare a hotelului „Leul de aur“, care abia a început nămerul mare de țărani, țerance, domni, doamna și domnișoare.

Vorbilele prezidentului D. Comșa, ținută în termeni populari, în care relevînd rezultatele muncii de azi - a fost cu un interes urmărit și ascultată. Arătînd progresele, ce economii nostri le fac pe toate țerencele, îndeamnă la cultura rațională a vitelor, la producerea în mare a nutreștorilor, la folosirea de mașini și unele economice.

În restul vorbirii dănd expresiune mulțămirii ce „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiel“ o are văzînd buna reușită a expozițiilor, rogă pe cei premiați să binevoiască a-și primi premiile în bani.

Secretarul juriului expoziției de vite în calitate de secretar al Reuniunii, dl. Victor Torășiu, în cuvîntul și rogă pe oaspeții prezenți să binevoiască a spriginii în cât le stă prin putință Reuniunea noastră agricolă, care aduce pentru fiecare membru al său mult mai multe jertfe decât însuși membrul.

La acest apel s'au inseris vre-o 12 țerani între membrii ordinari ai Reuniunii. E de notat, că Reuniunea noastră aproape 50 membri în cercul Sebeșului-săsesc, mulțămită primeșii țeraniilor nostri de aici și mulțămită bunei voînțe și interesului, ce dl. Dărr prim-prefor, îl are față cu Reuniunea.

După împărțirea premiilor, dl. Z. Mureșanu mulțămeste comitetului central pentru ostenețele aduse în cauza țeraniilor noastre, care d-săie îi răspunde: dl. prezid. Comșa, care declară de încheiată atât expoziția de poame cât și cea de vite.

La masa lungă și bogată, ce s'a ținut la finea lucrărilor, s'au ținut și cuvîntări pentru cei vrednici, și cu veselie să fie la culme și toți să fie împărtașiți de cele avîncioase - ne am slobezit cu toții la o hora, de la care numai orele 2 după miezul nopții - pornirea tremului - ne-au despărțit.

Suvenirile expozițiilor din Sebeșul-săsesc vor fi păstrate de noi decenii după decenii.

Sylvain.

Din public.

Subscrișii în numele comitetului și al sinodului parohial român gr. or. din Luncoiu de Jos venit pe această cale a aduce sincera mulțămită Stimabilei Domnișoare Lucreția Stanea din Băița (Zarand), pentru darul făcut sfîntei biserici donănd pe seama sfîntului prestol o măsurită în preț de 30 fl., lucrată de Stimata Dșoara foarte frumoasă și cu multă dibăcie. Ceriul să-și reverse darurile sale atât preste stimata Dșoară, cât și preste bunii ei păcîni Avram și Fiorea, cu a căror indemn și ajutor s'a făcut donațiunea.

Luncoiu de jos, la 9/21 Noembrie 1938.

Ioan Roman, epîtrop.

Ioan Flăbilă, preot român gr. or.

Alegerile de la Braşov.

Privitor la chipul scandalos cum s-au făcut alegerile pentru congresul naţional bisericesc, s'a înaintat următorul

protest:

Preanorate dle comisar Consistorial!

Onorat colegiu de scrutinare!

Din incidentul sinodului parohial ținut la 1/13 a unei curente în biserica sfântului Nicolae din Braşov...

Protest și recurs.

Constituția bisericii noastre naționale vînd base emanamente democratice... în spiritul ei reiese, ca fiecarei parohian înregistrat...

Fi bine, principiul acum menționat a fost în totul desconsiderat cu ocazia Sinodului mai sus menționat, căci aproape nici un alegător...

4. Vom aminti că, în acea zi, la acea vreme, în altă parohie și prin armare nu mai erau în drept a figura în listă...

6. Parte mare din votanți nici n'au numit numele Arsenie Vlaicu ci numai Vlaicu, și cu toate acestea s'a inclus în lista de votare și numele Arsenie...

7. Ne mai prezentându-se în locul unde s'a început sinodul adevărat în biserică, după ce s'a fost dat cam 260 voturi și după ce trecuseră pauzele prescrise...

candidatul George Pop — parte s'au depărtat îngreșoși de atîta sîbătăcie și decadență morală...

Na mai începe deci nici o îndocală că alegerea întemplată între astfel de împregiurări ca contrară spiritului cuprins în statutul organic al bisericii noastre...

1. Sinodal trebuia deschis prin președintele ordinar adevărat prin dl protopop Ioan Petric, care l'a convocat...

2. După deschiderea sinodului numai alegătorii erau în drept a alege președinte, bărbați de încredere și notar...

3. Dreptul de alegător trebuie constat în sensul §. 5 al regulamentului pentru parohii...

5. Mă rog să știți că, cari au cerut ca să se deschidă și această cerere a fost desconsiderată...

6. Parte mare din votanți nici n'au numit numele Arsenie Vlaicu ci numai Vlaicu, și cu toate acestea s'a inclus în lista de votare...

7. Ne mai prezentându-se în locul unde s'a început sinodul adevărat în biserică, după ce s'a fost dat cam 260 voturi...

Preanorate domnule comisar Consistorial! Onorat coleg de scrutinii!

Din cele premise reiese, că candidatul Arsenie Vlaicu a obținut în parohia de la sfântul Nicolae majoritatea de voturi...

rugăm, prea umilit, că pentru nici un caz să nu verifice pe candidatul Arsenie Vlaicu de deputat congresual.

Braşov, 6/18 Noemvrie 1898.

Demetriu D. Iarea.

Teodor T. Criştan. Teodor Câmpian.

NOUȚĂȚI

Arad, 25 Noemvrie n. 1898.

Alegerea de duminică pentru mandatul la congresul bisericesc în cercul Şiriei, după ştirile ce ne vin, o să meargă strună...

Viena contra Ungurilor. Mercuri, 23 c., s'a ținut într'un suburbii din Viena o adunare convocată de către însuși primarul Dr. Lueger...

Duel între patrioți. Deputatul kossuthist Hollo și ministrul Perczel au duelat ieri. Se certaseră adevărat în Dietă...

Mișcarea Sârbilor. Mișcarea ce a pornit-o partidul radical (poporal) sârbesc în popor, se tot lățește; comunele bisericești...

Tocmai astăzi, când scriem aceste rânduri am primit de la ziarul „Zastava“ o broșură frumos tipărită, avînd 115 pagini...

Asfel că un Memorand în regulă este broșura.

Oficieri înveninați. Dintre 54 de oficeri din orașul Pées, cari prânzeau în casarmă 25 s'au înveninat în urma mîncării unei supe de bureți...

Pentru scopuri de binefacere. Regretatul Dr. Petru Cioran, de naștere din Rășinari, fost medic de băi în Franzensbad...

Petrecere. Tinerii meseriași și economii români din Lugoj invită la petrecerea cu joc ce o vor aranja Sâmbătă la 26 Noemvrie...

Lugoj la 21 Noemvrie 1898. Comitetul aranjator.

Un duce teatralist. Intreaga societate a boierilor mari englezi este în cea mai mare măsură indignată de „fapta scandaloasă“ a unui membru al ei...

cant de săpunuri american, milionar de mai multe ori. Și ea adusese câte-va milioane bărbatului său pentru a-și lustrui cu ele pajura.

Posta Redacției.

Ternovanului. Ne-ai scris atât de puțin legibil, că n'am putut da la tipar corespondența despre alegeri.

A. L. Raportul despre sfințirea bisericii nu s'a putut da în n-rul acesta. În curînd se va publica.

Piața din Budapesta.

Grâul s'a ieftinit cu 15 cr. S'a vîndut numai 130.000 măji metrice, deși s'au adus în piață 241.000 măji m. Sécara s'a vîndut cu 8 fl 20 cr.—8.25 cr. Orzul cu 6 fl. 15 cr.—6 fl. 30 cr...

Table with 6 columns (0-5) and 3 rows of market prices for various goods.

Piața Aradului.

Vremea și în săptămîna trecută a fost foarte frumoasă. Cu sîmînatul plugarii noastre au sîrșit. Sîmînaturilor le merge bine. Prețul grîului a scăzut cu vre-o 10—15 cr.

Atît în piața Aradului cât și în cea de la Aradul nou s'au adus bucate: Grâu de prima calitate nu s'a trecut cu 9 fl 70—10 fl, mai slab 9 fl 30—9 fl 60 cr. S'au vîndut 2000 măji metrice...

Sécară a fost puțină. S'a notat cu 7 fl 50 cr—7 fl 80 cr. suta de chile. Orz s'au vîndut 1000—1500 măji metrice cu 5 fl 50—5 fl 70 cr.

Prețul ovășului nu s'a schimbat. S'au vîndut 2000—3000 măji metrice cu 5 fl 30—5 fl 40. cr. suta de chile.

Cucuruzul cel nou s'a trecut mult și bine. S'au vîndut 4000—5000 măji metrice cu 3 fl 30—3 fl 45 cr. suta de chile. Cucuruz vechiu n'a fost de cît vre-o câteva caré și s'a vîndut maza metrică cu 5 fl 30—5 fl 49 cr.

Păstăioase. Fasole alba 6 fl. 75 cr; oloagă 7.50; pi. triță 5 fl 25—5 fl 50 cr. Mazére 10—12 fl. Linte 10.— fl Macul 34 fl. Cănepa 11 fl. suta de chilogramme

Sîmînte: de trifoiu, roșie, din anul trecut 42—45 fl., din estan 43—52 fl., luțernă 52—68 fl., mohor 6.—6.75.

Porci: 320—380 chigr. 47 1/2—48. Ouă: 36—37 bucăți 1 fl. Găște: găște 50—56 cr. chigr., găște îngrășate 2.60—3 fl., pui de fript 1.10—1.40 fl. Viței: de vii vînduți 44—48 cr. chigr., de prima calitate 50—52 cr. Vitei tăiați chigr.: 54—60 cr. Carnea de vită, partea dinainte 42—44 cr., dinapoi 48—54 cr. chigr.

ULTIME ȘTIRI

Din Dietă.

Budapesta, 24 Nov.

Ovreiul kossuthist Pichler vorbind despre serbarea de la 2 Decemvrie, s'a rostit cu multă necuviință despre Casa Domnitoare. Presidentul a trebuit să-l îndrume la ordine (Intotdeauna Jidani sunt obraznici! Red.)

Pola, 32 Nov.

Impăratul Germaniei dimpreună cu soția sa au sosit aici azi dimineață la orele 2 și 45 minute. Corăbiile austriece erau toate împodobite. Întru întîmpinarea Impăratului german au sosit arhiducele Carol Stefan, arhiducesa Maria Raineria și alte persoane prințiare.

Nou provisoriu.

„Pesti Hirlap“ scrie, că în consiliul de ministri ce s'a ținut ieri, a fost hotărît a încheia un nou provisoriu al pactului economic cu Austria. În zilele apropiate se vor întruni în Budapesta earăși conferențe d'ale ministrilor din ambele părți, spre a stabili condițiunile acestui nou provisoriu“.

Editor: Aurel Popovici-Barciannu.

Redactor responsabil Ioan Russu Șirianu.

CONCURS

pentru ocuparea postului de contabil la institutul de credit și economii „MUREȘANUL”, societate pe acții în M.-Radna (Cotl, Arad), care post împreună cu salariu anual de 600 fl. cuartir în localul institutului și tantiema statutară, de lângă prospect, că succesiv i-se va urca salariul.

Recursele instruite cu documente referitoare la calificare, conduită și praxa pentru de a putea conduce independent afacerile contabilității, sunt a se trimite Direcțiunii, până inclusive 17 Decembrie st, n. a. c. Alegerea va fi în 18 Decembrie a. c.

Postul este a se ocupa cu 1 Ianuarie 1899.

Intărirea definitivă, va urma după primul an de praxă.

M.-Radna, 23 Noemvrie 1898.

DIRECȚIUNEA.

Banca generală de asigurare mutuală.

(33)76—

„TRANSILVANIA“

ÎN SIBIU.

asigurează pe lângă condițiunile cele mai favorabile:

1. în contra pericolului de foc și exploziune; clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobile etc;

2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Ciomad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal prin

Agentura principală din Arad.

(Strada Széchenyi Nr. 1, casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan, etagiul al II.) precum și prin agenturile cercuale și speciale.

„Victoria“

institut de credit și de economii
SOCIETATE PE ACȚII.

Arad, casa proprie, calea Archiducele Iosif Nr. 2.

Intemeiată la 1887.

Capital de acții	fl.	300.000
Fond de rezervă	„	100.000
Depuneri	„	1.000.000
Circulația anuală	„	15.000.000

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Darea de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comandei.

126—145

Direcțiunea institutului.

FARMACIA (APOTECA)

225 3—5

LUI

GUTORI FÖLDES KELEMEN

IN

Arad, strada Francisc Deák Nr. 11.

Telefon orășenesc și comitatens Nr. III.

Telefon orășenesc și comitatens Nr. III.

Adrese pentru Telegramme: Földes, Arad.

Laboratoriu pentru preparate chemico-farmaceutice și igienice.

Recomandă următoarele cele mai demne de încredere și de neenumerate-ori probate medicamente:

Spirit sêrat (Brantwein spiritus) original francez, mijloc sigur și în mai multe mii de casuri întrebunțat cu efect uimitoriu în contra asthmei, inflamațiunei de ochi, a jubrelor de pe obraz și cap, în contra frânturei de oase, în contra umflăturilor, etc. Prețul 45 cr.

Estract indian de medicină în contra durerii de dinți, de efect grabnic și sigur în contra tuturor durerilor de dinți. Prețul 30 cr.

Comuri de glicerîn pentru a face scaun grabnic și fără dureri. Pentru băieți o cutie 30 cr., ear' pentru oameni mari 60 cr.

Veritabil uleu de ficat de știu-a, de al lui M. Kron din Bergen în Norvegia. Se prepară cu cea mai mare grijă din ficat proaspăt de pește așa numit Dorsch (gadus morhua). Din cauză că e foarte ușor de mistuit se recomandă și băieților în deosebi pentru întărirea peptului și a plămânilor, pentru sporirea greutateii corpului, dar' mai ales ca curățitor de sânge. Prețul 1 fl.

Prav-Salicil și Thymol. Cel dintâiu cu 30 cr., cel de al doilea 15 cr. În contra rănilor la băieți și la indivizi grași, la picioare rănite, apoi în cntra asudărei mânilor și picioarelor nu există mijloc mai cu efect fără ca să aibă urmări stricătioase.

Thea-Hajdu (mixtură); prețul 25 cr. Pentru cei ce sufer de pept e cel mai bun medicament. Alină tusa chinuitoare, tusa mângărească, tusa împieunată cu sgârciuri, catharul, disoalvă flegma, ușurează scuiparea ei, etc.

Hapuri în contra tusei de ale lui Dr. Tross. Sunt bune în contra boalelor de gât și de piept, în contra formărei flegmei, în contra

răgușelei, a catharului chronic, a respirațiunei grele, etc. Șeșe hapuri costă 30 cr., 12 costă 60 cr.

Sirupul lui Dr. Schmidt în contra tusei, pentru băieți de ori ce vîrstă. Prețul 30 cr.

Intineritor (regenerator) de păr, de al lui Rosetter. Acest preparat redă părului cărunț culoarea lui originală. Când părul începe a încărungi își perde culoarea și cade, cu un cuvânt pofteste nutremânt; în astfel de casuri regeneratorul de păr Rosetter, care e foarte mult iubit, satisface tuturor necesităților. Prețul 1 fl.

Melanogene. Colorează numai-decât perul, mustețele, ori barba, în culoare neagră, brună ori castanie. E absolut nesticătioasă. La comande rog să se indice culoarea dorită. Prețul 1 fl. 40 cr.

(Comande în preț de 3 fl., se expediază francate).

Pentru potențarea, perfecționarea și păstrarea frumșetei cel mai excelent pe deplin nesticătios, chemico curat și neunsuros preparat e

CREMA-MARGARETA.

Efectul ei e uimitor.

În restimp de câteva zile depărtează și nimicește de pe obraz petele (pistruiele), petele de ficat, jubrele, bubuțele, cari de piele (Mitesser) și tot soiul de boale de piele. Depărtează crețele și urmele vîrsatului și chiar și persoanelor în vîrstă le dă un teint (culoarea feței) fraged și încântătoriu.

Un borcan mare costă 1 fl., unul mic 50 cr.